



Bij Radar vanavond: Bokjes de dupe van schaalvergroting geitenhouderij

Door de populariteit van geitenkaas en - melk is het aantal melkgeiten sinds 2000 bijna verviervoudigd. Van 98.000 in 2000 naar ruim 476.000 in 2020. Dit betekent óók dat er meer mannelijke lammeren geboren worden – de bokjes. Hoewel de geitenhouderij al jarenlang in goed financieel vaarwater zit, krijgen ze de problemen met de bokjes niet opgelost. Het gros van de bokjes gaat op een leeftijd van 7-10 dagen naar de slacht. Dit blijkt uit onderzoek van Eyes on Animals waar vanavond in RADAR uitgebreid aandacht aan wordt besteed (NPO1, 20:35).

In de periode 2017-2020 heeft Eyes on Animals uitgebreid onderzoek gedaan naar het welzijn van geitenbokken. We inspecteerden tientallen geitenbedrijven, verzamelplaatsen en veetransporten en spraken met verschillende partijen binnen de geitensector. De bevindingen en aanbevelingen zijn gebundeld in het rapport "[Welzijn geitenbokken in beeld](#)".

Wat is er aan de hand?

Om geitenmelk te produceren, moeten lammeren geboren worden. De helft van deze lammeren is mannelijk. Ze geven geen melk en hun vlees levert weinig op. Dus moet de boer extra bijleggen om ze groot te brengen. Gelukkig zijn er boeren die dit doen. Maar er zijn er nóg meer die dit niet doen. Deze boeren sturen de bokjes, zo snel als mogelijk naar de slacht; na 7 dagen. Afgelopen lammerenseizoen ging dit om 80-90% van de bokjes als gevolg van COVID-19. In 2019 ging het om 30-40% van de bokken. Sommige boeren willen hun bokjes wel mesten, maar krijgen geen vergunning om een extra stal te bouwen.

Lange transporten

Transport naar de slachterij is een grote aanslag op het welzijn van bokjes. De transporten duren lang (6-8 uur) omdat bokjes van verschillende bedrijven worden verzameld. In deze periode krijgen de bokjes geen melk. Ze komen regelmatig verzwakt aan op de slachterij.

Weinig levenskwaliteit en onduidelijkheid over sterfte

Lammeren worden direct na de geboorte bij de moeder weggehaald en alleen in een plastic bak gezet. Bij bokjes schiet de verzorging vaak tekort. Omdat ze weinig waarde hebben, krijgen ze vaak minder (goede) biest. Bokjes die na 7 dagen worden geslacht, krijgen soms helemaal geen biest. Als ze sterven, hoeven ze niet naar de slachterij te worden afgevoerd. Dit scheelt geld. Zicht op deze sterfte is er niet. Tot aan december 2020 moeten lammeren binnen een half jaar geregistreerd worden. Als ze binnen dit half jaar sterven, blijft dit vaak buiten zicht. Per december is registratie binnen een week verplicht. Maar hiermee is er nog steeds geen zicht op de sterfte in de eerste week doordat boeren hun bokken bijvoorbeeld geen biest geven.

Wat wil Eyes on Animals?

Het is onverantwoord om de geitensector, die grote hoeveelheden ongewenste bokjes produceert, te laten groeien. Hoe meer geiten er zijn, hoe meer bokjes er worden geboren die direct weer worden geslacht. Dit is niet alleen dieronvriendelijk, maar ook nog eens ontzettend onduurzaam.

Welke actie is direct nodig:

- **Laat alle lammeren minimaal drie weken op het melkgeitenbedrijf**, zoals al vereist is in de biologische sector. Zo voorkom je transport op hele jonge leeftijd en stimuleer je de boeren de lammeren goed te verzorgen vanaf de geboorte.
- **Stop met het direct na de geboorte weghalen van lammeren bij hun moeder.** Laat melkgeitenhouders de lammeren bij hun moeders, in de kudde, grootbrengen.
- **Verplichte registratie van lammeren binnen 3 dagen na de geboorte** om sterfte in de eerste week in beeld te brengen.
- **Meer verspreid over het jaar aflammeren, zodat er geen geboortepiek is** in het lammerenseizoen. Je verlaagt hiermee de zorgbelasting en voorkomt een overaanbod aan bokkenvlees.
- **Soepeler beleid vanuit de gemeenten** om bokjes te mogen vetmesten op het geboortebedrijf.

Onderzoeker Madelaine Looije: 'Achter ieder stukje geitenkaas in de supermarkt, schuilt het leed van een bokje dat een verdrietig en kort leven heeft gehad. Consumenten, waaronder ook vegetariërs, zouden zich moeten afvragen of je een sector wil steunen die melk produceert ten koste van onschuldige dieren. Kies voor een plantaardig alternatief of zoek een boer waar de lammeren een paar maanden bij de moeder mogen blijven via onze "[Betere Boerenlijst](#)".'



**Eyes on
Animals** | Watching
out for their
welfare

Voor journalisten

[Rapport "Welzijn geitenbokken in beeld"](#)

[Video welzijn geitenbokken](#)

Over Eyes on Animals

Eyes on Animals is een onafhankelijke organisatie die zich sterk maakt voor het welzijn van landbouwdieren. Onze inspecteurs bezoeken veemarkten en slachthuizen en volgen veetransporten. Eyes on Animals wil samen met de landbouwindustrie werken aan het verbeteren van het welzijn van landbouwdieren door het uitvoeren van inspecties en doen van aanbevelingen. Ook geeft de organisatie voorlichting en geeft zij trainingen aan politie, veetransporteurs en slachters in Europa, Turkije en Ghana.

Contactgegevens

Heeft u vragen over het onderzoek of het beeldmateriaal, neemt u dan contact op met Eyes on Animals.

Madelaine Looije, inspecteur dierenwelzijn

madelaine@eyesonanimals.com

Lesley Moffat, directeur Eyes on Animals

lesley@eyesonanimals.com